

Total number of pages - 16

CODE : 35T BIOL

(EN/AS/BN)

2025

BIOLOGY

(Theory)

Full Marks : 70

Pass Marks : 21

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-I (BOTANY)

MARKS - 35

Page No. 2-5

PART-II (ZOOLOGY)

MARKS - 35

Page No. 6-9

**Use separate Answer scripts for
Part-I (Botany) and Part-II (Zoology)**

Contd.

Part-I (Botany)

(প্রথম অংশ : উদ্ভিদবিজ্ঞান)

1. What is the palindrome of TATA ?

TATA-র পেলিনড্রোম কি?

TATA-র প্যালিনড্রোম কি?

2. Name an example of a plant where both cleistogamous and chasmogamous flowers are present.

একেজোপা উদ্ভিদতে অনুন্মীলন আৰু মুক্ত জননাংগী দুয়োবিধ ফুল পোৱা এবিধ উদ্ভিদৰ উদাহৰণ দিয়া।

একই উদ্ভিদে অনুন্মীলন এবং মুক্ত জননাংগী দুই প্রকারের ফুল পাওয়া যায় এমন একটি উদ্ভিদের উদাহৰণ দাও।

3. Name one microbe used in biofertilizers.

জীৱসাৰ হিচাবে ব্যৱহৃত এবিধ অণুজীৱৰ নাম লিখা।

জৈবসাৰ হিসাবে ব্যৱহৃত একপকাৰ অণুজীৱেৰ নাম লেখো।

4. What is meant by speciation ?

প্ৰজাতি উদ্ভাৱন বুলিলে কি বুজা?

প্ৰজাতি উদ্ভাৱন বলতে কি বোৱা?

5. Write on adaptation of either hydrophytes or xerophytes.

জলজ অথবা মৰঝ উদ্ভিদৰ অভিযোজনৰ বিষয়ে লিখা।

জলজ অথবা মৰঝ উদ্ভিদেৰ অভিযোজনেৰ বিষয়ে লেখো।

- 1

- 1

- 1

- 2

6. How plant tissue culture has helped in improvement of crops ? 2

শস্যৰ উৎকৰ্ষ সাধনত উদ্ভিদ কলাকৰ্ষণে কেনেদৰে সহায় কৰে?

শস্যেৰ উৎকৰ্ষতা সাধনে উদ্ভিদ কলাকৰ্ষণ কিভাৱে সাহায্য কৰে?

7. Write briefly about application of electrophoresis.

ইলেক্ট্ৰোফোরেছিচৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে চমুকে লিখা।

ইলেক্ট্ৰোফোরেছিসেৱেৰ ব্যৱহাৰেৰ বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

Or / নাইবা / অথবা

Write brief account on ethical issues on biotechnology.

জীৱ কাৰিকৰী বিজ্ঞানত নৈতিক সমলোচনৰ বিষয়ে চমুকে লিখা।

জৈব প্ৰযুক্তিৰ নৈতিক সমলোচনৰ বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

8. What is meant by double fertilization in angiosperms ? 2

ওপুৰীজী উদ্ভিদৰ দ্বি-নিষেচন বুলিলে কি বুজা?

ওপুৰীজী উদ্ভিদেৰ দ্বি-নিষেক বলতে কী বোৱা?

Or / নাইবা / অথবা

Write briefly on artificial vegetative reproduction in plants.

উদ্ভিদৰ কৃত্ৰিম অংগজ প্ৰজনন বিষয়ে চমুকে লিখা।

উদ্ভিদেৰ কৃত্ৰিম অঙজ প্ৰজনন বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

9. What is cellular totipotency? What is the importance in plant science of it ? 2

কোষীয় পূৰ্ণবিভবতা কাক বোলে? উদ্ভিদ বিজ্ঞানত ইয়াৰ গুৰুত্ব কি?

কোষীয় পূৰ্ণবিভবতা কাকে বলে? উদ্ভিদ বিজ্ঞানে এৰ গুৰুত্ব কী?

10. Explain briefly : (any two)

$$2+2=4$$

চমুকে লিখোঃ (বিকোনো দুটা)

সংক্ষেপে লেখোঃ (যে-কোনো দুটি)

(i) Genetic therapy

আণুবংশিক চিকিৎসা

আণুবংশিক চিকিৎসা

(ii) Bioreactor

বায়রিয়েক্টর

বায়োরিএক্টর

(iii) Transgenesis

বংশান্তরিতকরণ

বংশান্তরিতকরণ

(iv) Endonuclease

এণ্ডোনিউক্লিয়েজ

এণ্ডোনিউক্লিয়েজ

11. Write the scientific name with their utility of the following plants (any three)

$$(\frac{1}{2}+\frac{1}{2}) \times 3 =$$

তলত দিয়া উদ্ভিদসমূহের বৈজ্ঞানিক নাম আৰু সিংহত ব্যবহৃত অংশৰ নাম লিখোঃ
(বিকোনো তিনটি)

নীচে উক্ত উদ্ভিদসমূহের বৈজ্ঞানিক নাম এবং সেগুলির ব্যবহৃত অংশের নাম লেখোঃ
(যে-কোনো তিনটি)

(i) Teak

চেণ্ণ

সেগুন

(ii) Jute

মৰাপাট

পাট

(iii) Rauwolfia

সর্পগন্ধা

সর্পগন্ধা

(iv) Coffee

কফি

কফি

12. Write the applications of mychorrhiza.

মাইক'রহাইজাৰ ব্যবহাৰৰ বিষয়ে লিখা।

মাইক'রহাইজাৰ ব্যবহাৰগুলি লেখো।

13. What are the cells present in a typical matured embryo sac of angiosperms ?

গুপ্তবীজী উদ্ভিদৰ এটা আদৰ্শ পূৰ্ণাংগ অণস্থলীত কি কি কোষ থাকে?

গুপ্তবীজী উদ্ভিদৰ একটি আদৰ্শ পূৰ্ণাংগ অণস্থলীতে কি কি কোষ থাকে?

Or / নাইবা / অথবা

What is parthenocarpic fruit? How can induce the formation of such fruits?

অপুংজনিত ফল বুলিলে কি বুজা? কৃত্ৰিমভাৱে এনে ফল কেনেকৈ সৃষ্টি কৰে?

অপুংজনিত ফল বলতে কি বোবা? এধৰনেৰ ফল কৃত্ৰিমভাৱে কিভাৱে সৃষ্টি কৰে?

14. Write briefly on modern synthetic theory of evolution.

বিৰ্ভৰ্তনৰ আধুনিক সংশ্লেষিত তত্ত্বটি চমুকে লিখা।

বিৰ্ভৰ্তনৰ আধুনিক সংশ্লেষণ তত্ত্বটি সংক্ষেপে লেখো।

Or / নাইবা / অথবা

What is Organic evolution? Write briefly about *any one* evidence of Organic evolution.

1+3=4

জৈৱ বিৰ্ভৰ্তন মানে কি? জৈৱ বিৰ্ভৰ্তনৰ যিকোনো এটা সাম্প্রতি লিখা।

জৈৱ বিৰ্ভৰ্তন মানে কি? জৈৱ বিৰ্ভৰ্তনৰ যে-কোনো একটি প্ৰমাণ লেখো।

15. Define biotechnology. Write the applications of biotechnology in agriculture.

1+4=5

জীৱ কাৰিকৰী বিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। কৃষিত জীৱ কাৰিকৰী বিজ্ঞানৰ প্ৰযোগৰ বিষয়ে লিখা।

জৈবপ্ৰযুক্তিৰ সংজ্ঞা দাও। কৃষিতে জৈবপ্ৰযুক্তিৰ প্ৰযোগগুলি লেখো।

Or / নাইবা / অথবা

What is plasmid? Write briefly on the main aims of biotechnology.

প্লাজমিড কি? জীৱ কাৰিকৰী বিজ্ঞানৰ মূল লক্ষ্যসমূহ চমুকে লিখা।

প্লাজমিড কি? জৈবপ্ৰযুক্তিৰ মূল লক্ষ্যসমূহ সংক্ষেপে লেখো।

Part-II (Zoology)

(দ্বিতীয় অংশ : প্রাণীবিজ্ঞান)

1. Fill in the blanks : (any two)

খালী ঠাই পূরণ করা : (যিকোনো দুটা)

শূন্যস্থান পূর্ণ করো : (যে-কোনো দুটি)

- (a) _____ is the full form of PCR.

_____ হল PCR-র সম্পূর্ণ নাম।

_____ হল PCR-র সম্পূর্ণ নাম।

- (b) _____ is the name of a bacteria which produces Bt-toxin.

_____ নামৰ এবিধ বেটেরিয়াই Bt জৈৱ বিষ (toxin) উৎপাদন কৰে।

_____ নামের একপ্রকার ব্যাটেরিয়া Bt জৈৱ বিষ উৎপাদন কৰে।

- (c) _____ is a contagious disease.

_____ এবিধ সংক্রামক রোগৰ নাম।

_____ একপ্রকার সংক্রামক রোগেৰ নাম।

- (d) _____ hormone induces ovulation.

_____ হৰ্মনে ডিম্বক্ষেত্ৰত উদ্বৃত্তি ঘোষণা ঘোষায়।

_____ হৰমোন ডিম্বক্ষেত্ৰতে উদ্বৃত্তি ঘোষায়।

1×2=2

2. Answer any two :

যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

যে-কোনো দুটিৰ উত্তৰ লেখো :

- (a) What is HIV?

HIV ভাইৰাচ কি হয়?

HIV ভাইৱাস কি?

- (b) Which bacteria causes typhoid?

কোনটো বেটেরিয়াই টাইফইড রোগ সৃষ্টি কৰে?

কোন্ ব্যাটেরিয়া টাইফয়েড রোগ সৃষ্টি কৰে?

- (c) Write one cause of water pollution.

পানী প্ৰদূষণ হোৱাৰ এটা কাৰণ লিখা।

জল দূষণ হওয়াৰ একটি কাৰণ লেখো।

- (d) What are alleles?

এলিল কি হয়?

অ্যালিল কি?

1×2=2

3. Answer **any four**:

$2 \times 4 = 8$

যিকোনো চারিটাৰ উত্তৰ লিখা :

যে-কোনো চারটির উত্তৰ লেখো :

(a) What is co-dominance?

সহ-প্রবলতা কি হয়?

সহ-প্রবলতা কি?

(b) What do you mean by Sexually transmitted disease? Name one sexually transmitted disease.

লিংগ সংচারিত রোগ বা যৌন রোগ কি হয়? যৌন রোগ কেইটামানৰ নাম লিখা।

লিঙ্গ সংচারিত রোগ বা যৌন রোগ বলতে তুমি কি বোঝ? একটি যৌন রোগের নাম লেখো।

(c) What is Law of Segregation?

পৃথকীকৰণৰ সূত্রটো কি?

পৃথকীকৰণেৰ সূত্রটি কি?

(d) What is Biodiversity hot spot?

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য উষ্ণ অঞ্চল কি?

জীববৈচিত্ৰ্যেৰ হটস্পট কি?

(e) What are the main causes of cancer?

কৰ্কত রোগ হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণবোৰ কি?

কৰ্কত রোগ হওয়াৰ প্ৰধান কাৰণগুলি কি কি?

(f) What are the effects of drugs/alcohol abuses?

ড্রাগছ/মদ অপব্যৱহাৰ কৰিলে কি ফল বা প্ৰভাৱ হয়?

ড্রাগস্/মদ অপব্যৱহাৰ কৰিলে কি ফল বা প্ৰভাৱ পড়ে?

4. Write the differences between : (**any two**)

$2 \times 2 = 4$

যিকোনো দুটাৰ পাৰ্থক্য লিখা :

যে-কোনো দুটিৰ পাৰ্থক্য লেখো :

(a) DNA and RNA

ডি.এন.এ আৰু আৱ.এন.এ

ডি.এন.এ এবং আৱ.এন.এ

(b) Morula and Blastula

মরুলা আৰু ব্লাষ্টুলা

মরুলা এবং ব্লাষ্টুলা

Or / নাইবা / অথবা

Draw a labelled diagram of T.S. of testis.

3

(c) Linkage and Recombination

সহসংলগ্নতা আৰু পুনসংযোজন

সহসংলগ্নতা এবং পুনঃসংযোজন

শুক্ৰজনি নলীকৰ ছেদৰ চিত্ৰ আঁকি চিত্ৰিত কৰা।

শুক্ৰজনি নলীকৰে ছেদৰ চিত্ৰ এঁকে চিত্ৰিত কৰো।

6. Write the scientific name of Muga silkworm. What are the diseases of silkworm ?

$1+2=3$

(d) Innate immunity and Acquired immunity

জন্মগত বা সাধাৰণ অসংক্রম্যতা আৰু অৱিজিত অসংক্রম্যতা

জন্মগত বা সাধাৰণ অনাক্রম্যতা এবং অৱিজিত অনাক্রম্যতা

মুগা পলুৰ বৈজ্ঞানিক নাম লিখা। বেচম পলুৰ বেমাৰবোৰ কি কি?

মুগা রেশম পোকার বৈজ্ঞানিক নাম লেখো। রেশম পোকার রোগগুলি কি কি?

Or / নাইবা / অথবা

5. Draw a labelled diagram of Watson and Crick model of semi-conservative replication of DNA.

3

ওৱাচন আৰু ক্রিকৰ আহিত ডি.এন.এ-ৰ অৰ্ধ-সংৰক্ষিত প্রতিকৃতিকৰণৰ চিত্ৰ আঁকি চিত্ৰিত কৰা।

ওয়াট্সন এবং ক্রিকেৰ মডেলে ডি.এন.এ-এৰ অৰ্ধ-সংৰক্ষিত প্রতিকৃতিকৰণৰ চিত্ৰ এঁকে চিহ্নিত কৰো।

What do you mean by Transcription and Translation? Explain.

$1\frac{1}{2}+1\frac{1}{2}=3$

লিপ্যন্তৰ আৰু অনুবাদকৰণ বুলিলে কি বুজা? বুজাই লিখা।

প্রতিলিপিকৰণ এবং অনুবাদকৰণ বলতে কি বোৰা? ব্যাখ্যা কৰো।

7. What do you mean by mutation? Write about the different types of mutation.

1+2=3

উৎপরিবর্তন বুলিলে কি বুজা? উৎপরিবর্তন বিভিন্ন প্রকারৰ বিষয়ে লিখা।

পরিব্যক্তি বলতে তুমি কি বোঝ? পরিব্যক্তির বিভিন্ন প্রকারের বিষয়ে লেখো।

Or / নাইবা / অথবা

- What is gene migration? Write about genetic drift.

1+2=3

জিন প্ররজন কি? জেনেটিক অপসরণৰ বিষয়ে লিখা।

জিন প্রচরণ কি? জেনেটিক অপসরণের বিষয়ে লেখো।

8. Describe the Hardy-Weinberg law.

5

হার্ডি-উইনবার্গৰ সূত্রটো বর্ণনা কৰা।

হার্ডি-উইনবার্গের সূত্রটি বর্ণনা করো।

Or / নাইবা / অথবা

- Prove that DNA is the genetic material by Harshey and Chase experiment.

5

হার্শে আৰু চেইজৰ পৰীক্ষাৰ সহায়ত প্ৰমাণ কৰি দেখুৱা যে ডি.এন.এ (DNA) এটি জিনীয় পদাৰ্থ।

হার্শে এবং চেইজেৰ পৰীক্ষাৰ সাহায্যে প্ৰমাণ কৰে দেখাও যে ডি.এন.এ একটি জিনীয় পদাৰ্থ।

9. What is Food Chain? Write about the trophic level of food chain.

5

খাদ্য শৃংখল কি? খাদ্য শৃংখলৰ পৌষ্টিক স্তৰৰ বিষয়ে লিখা।

খাদ্য শৃঙ্খল কি? খাদ্য শৃঙ্খলেৰ পৌষ্টিক স্তৰেৰ বিষয়ে লেখো।

Or / নাইবা / অথবা

- Describe the chromosomal theory of inheritance.

5

বংশগতিৰ ক্রমজৰ্মীয় তত্ত্বটো বৰ্ণনা কৰা।

বংশগতিৰ ক্রেমোজৰ্মীয় তত্ত্বটি বৰ্ণনা কৰো।

[15]